

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Deres ref.:

Vår ref.:
HTRONDSE
S14/10

Arkivnr:
A20 &13
L9079/14

Dato:
13.02.2014

Ved henvendelse vennligst oppgi referanse S14/10

Forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven - Høringsuttalelse
Asker kommune Leksehjelp, frukt og grønnsaker i skolen og opplæring for
ungdom over opplæringspliktig alder som er under 18 år

Det vises til tidligere innsendt høringsuttalelse fra Asker kommune som
inneholder flertallsvedtaket fra komite for oppvekst.

Vedlagt følger rådmannens saksfremlegg til komite for oppvekst med forslag til
uttalelse og protokoll fra behandlingen i komiteen.

Som det fremkommer var det delt syn vedrørende bortfall av plikt til å gi gratis
frukt og grønt.

Med vennlig hilsen

Heidi Trondsen
rådgiver

Vedlegg:
Rådmannens saksfremlegg til komite med vedlegg
Protokoll fra komiteens behandling

SAKSFREMLEGG

Godkjent av:

Arkiv: A20 &13

Saksbehandler: Heidi Trondsen

Arkivsaksnr.: 14/10

Forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven - høringsuttalelse fra Asker kommune

::: Skriv inn forslag til vedtak alt. I/II under denne linja – linjen skal ikke fjernes
Rådmannen anbefaler Komité oppvekst å fatte slikt

v e d t a k:

1.	Komité oppvekst støtter Rådmannens vurdering av lovforslag vedr bortfall av skolefrukt, mer fleksibel leksehjelpsordning og rett til grunnskoleopplæring for ungdom mellom 16 og 18 år som søker om oppholdstillatelse.
2.	Komité oppvekst ber Rådmannen sende høringsbrev i tråd med vedlegg i denne saken.

::: Skriv inn forslag til vedtak alt. I/II over denne linja – linjen skal ikke fjernesÆ

... Sett inn saksutredningen under denne linja – denne linjen skal ikke fjernes

Sammendrag og konklusjon

Kunnskapsdepartementet har sendt forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven på høring. Endringene gjelder leksehjelp, frukt og grønnsaker i skolen og opplæring for ungdom over opplæringspliktig alder som er under 18 år og som søker oppholdstillatelse. Høringsfristen er 29. januar 2014. Det tas sikte på at endringen kan tre i kraft 1. august 2014.

Det foreslås at kommunene og private skoler etter privatskoleloven selv kan bestemme hvilke trinn i grunnskolen leksehjelpen skal gis.

Det foreslås å lovfeste rett til grunnskoleopplæring og videregående opplæring for ungdom over opplæringspliktig alder som er under 18 år og som søker opphold.

Det foreslås å oppheve den lovpålagte plikten som kommuner og private skoler med rett til statstilskudd har til å gi elevene gratis frukt og grønnsaker.

Rådmannen støtter forslagene om endringer i leksehjelp og lovfesting av grunnskoleopplæring for ungdom mellom 16 til 18 år, og som søker oppholdstillatelse.

Rådmannen foreslår å opprettholde dagens regler om gratis frukt og grønnsaker og støtter derfor ikke lovforslaget. Rådmannens utkast til hørings svar følger som vedlegg til saken (vedlegg 3).

Rådmannens redegjørelse

Endring i leksehjelp

Det følger av opplæringsloven § 13-7a at kommunen skal tilby elever på 1.- 4. årstrinn gratis leksehjelp. § 1A-1 i forskrift til opplæringsloven regulerer tilbudet om leksehjelp nærmere. Av denne følger det at det totale omfanget timer leksehjelp på 1.-4. årstrinn er minimum åtte timer per uke. Hvert årstrinn skal ha minimum én time leksehjelp per uke. Kommunen avgjør hvordan de resterende timene fordeles mellom trinnene.

Dagens regler er begrunnet i strategien om tidlig innsats for bedre læring og det ble valgt å prioritere leksehjelp på 1.-4.årstrinn.

Kunnskapsdepartementet foreslår å endre opplæringsloven § 13-7 a første ledd slik at kommunen skal ha et tilbud om leksehjelp i grunnskolen og at omfanget og den nærmere fordelingen skal fastsettes i forskrift. Det foreslås endringer i tilhørende forskrift § 1A-1 første ledd og tredje ledd, slik at det fremgår at kommunen skal ha tilbud om totalt åtte timer leksehjelp per uke, og at timene fordeles fritt på årstrinnene slik kommunen bestemmer.

Bakgrunnen for endringsforslaget er at departementet ønsker at kommunene skal få større frihet til å velge hvordan leksehjelpen skal innrettes. Departementet viser til at det er kommet innvendinger til dagens leksehjelptilbud. Noen av innvendingene går ut på at tilbudet bør gis på høyere trinn, fortrinnsvis ungdomstrinnet og mellomtrinnet. Departementet uttaler at erfaringer høstet underveis de årene man har hatt tilbudet om leksehjelp, understøtter ønsket om større fleksibilitet og valgfrihet for kommunene.

Departementet har vurdert ulike løsninger som gir ulik mulighet for fleksibilitet. De finner at valgfri bruk av åtte timer leksehjelp pr. uke på 1.-10.årstrinn gir stor fleksibilitet og kommunal handlefrihet.

Det fremgår under departementets vurderinger av økonomiske og administrative konsekvenser at å flytte (deler av) timene til 5.-7. trinn ikke vil ha noen merkostnader for kommunene fordi kostnaden til leksehjelp på barnetrinnet er den samme uavhengig trinn. Å flytte (deler av) timene til ungdomstrinnet vil heller ikke medføre merkostnader for kommunene, i følge departementet. Kompensasjonen til kommunene er beregnet ut fra at alle elevene benytter seg av leksehjelpen. Det er grunn til å forvente at en høyere andel av elevene benytter seg av tilbudet om leksehjelp dersom tilbudet gis til elever på høyere trinn. Det er likevel rimelig å forvente at det til enhver tid vil være en andel av elevene som ikke benytter seg av tilbudet. Dette gir noe fleksibilitet til kommunen med tanke på dimensjonering av tilbudet sett opp mot hvilken kompetanse de benytter i leksehjelptilbudet.

Rett til grunnskoleopplæring og videregående opplæring for ungdom over opplæringspliktig alder som er under 18 år, og som søker oppholdstillatelse

Barn i opplæringspliktig alder (6-16 år) i Norge har rett og plikt til grunnskoleopplæring, jf. opplæringsloven § 2-1. Denne hovedregelen gjelder både for norske statsborgere og utlendinger og er uavhengig av om oppholdet er lovlig eller ikke.

De som er over opplæringspliktig alder, det vil si vanligvis over 16 år, og som trenger grunnskoleopplæring, har rett til grunnskoleopplæring for voksne i henhold til opplæringsloven § 4A-1. Etter opplæringsloven § 4A-1 kalles alle over opplæringspliktig alder for «voksne». Det følger av forarbeidene til bestemmelsen at voksne som søker om oppholdstillatelse likevel ikke har rett til

grunnskoleopplæring etter bestemmelsen, men de kan få ta del i opplæringen dersom kommunen har slike opplæringstiltak i gang.

Kunnskapsdepartementet foreslår å lovfeste rett til grunnskoleopplæring for ungdom over opplæringspliktig alder som er under 18 år og som oppholder seg lovlig i landet i påvente av å få avgjort søknad om oppholdstillatelse. Det foreslås at retten reguleres med nytt tredje ledd i opplæringslovens § 4A-1.

Departementet mener det er viktig at denne målgruppen gis rett til grunnskoleopplæring for voksne slik at de også senere kan nyttiggjøre seg retten til videregående opplæring. Det er betydningsfullt at ungdom i denne aldersgruppen går ledige og at det kan iverksettes tiltak som beskjeftiger ungdommene på en positiv måte. Det gis i dag tilskudd til grunnskoleopplæring for unge asylsøkere mellom 16 og 18 år uten at tilsvarende rett er lovfestet i opplæringsloven.

Rett til grunnskoleopplæring vil verken medføre rett til å oppholde seg i Norge eller til å få tillatelse til å oppholde seg i Norge, og ikke til hinder for effektivering av vedtak om avslag.

Forslag om å oppheve plikten til å gi gratis frukt og grønnsaker

Det følger av opplæringsloven § 13-5 og forskrift til opplæringsloven § 18-2 at kommuner plikter å tilby alle elver ved ungdomsskoler og kombinerte skoler gratis frukt og grønnsaker hver dag.

Kunnskapsdepartementet foreslår å oppheve opplæringsloven § 13-5 og privatskolelovens § 7-1 c med tilhørende forskriftsbestemmelser. Forslaget innebærer at det blir valgfritt for skoleeierne om de vil tilby gratis frukt og grønt i skolene.

Departementet uttaler at ordningen med frukt og grønnsaker er kostbar og regjeringen vil prioritere å bruke midlene på andre skoletiltak. Ifølge departementet er bakgrunnen for forslaget også å gi kommunene større handlefrihet. Ved innføringen av lovbestemmelsene var flere høringsinstanser i mot forslaget som følge av at plikten reduserer den lokale handlefriheten til kommunene.

Departementet uttaler at forslaget ikke er et uttrykk for at de mener at daglig frukt og grønt ikke er viktig i et folkehelseperspektiv. Skolen skal i flere andre sammenhenger styrke elevers bevissthet omkring kosthold, matglede og helse for eksempel via skolens systematiske arbeid for et godt miljø etter opplæringsloven § 9 A, kroppsøvningsfaget, 5.-7. trinns rett til jevnlig fysisk aktivitet med mer. Departementet nevner også at Nasjonalt senter for mat, helse og fysisk aktivitet skal styrke skolens rolle som helsefremmende og forbyggende arenaer for barn og ungdom.

Forslaget innebærer en reduksjon av rammetilskuddet til kommunene med 107,2 mill. kroner i 2014 og helårseffekten av avviklingen vil utgjøre 257,3 mill. kroner.

2. Tidligere behandling. Behandling i utvalg.

Komité for oppvekst har vært opptatt av leksehjelpsordningen og har behandlet dette flere ganger, blant annet i sak 11-4017. Komitéen valgte å ikke søke forsøk med leksehjelp i påvente av evaluering av ordningen.

I desember 2013 i sak 0044-13 vedtok komité for oppvekst å sende prinsipper for skolematorordningen på høring til skolens ledelse og skolens organer. Det er naturlig å se skolefruktordningen i sammenheng med denne saken.

4. Rådmannens vurderinger.

Endringer i leksehjelp

Rådmannen støtter prinsippet om et mer fleksibelt leksehjelptilbud. Rådmannen vil imidlertid be departementet presisere om leksehjelptilbudet er rettet mot hele trinn eller om skoleeier kan målrette leksehjelpen til noen elevgrupper på trinnet eller på tvers av trinn.

Dersom nye bestemmelser blir vedtatt vil Rådmannen komme tilbake til komitéen med retningslinjer for Askerskolen.

Rett til grunnskoleopplæring for ungdom over opplæringspliktig alder og som er under 18 år og som søker oppholdstillatelse

Rådmannen støtter forslaget da dette bekrefter praksis og er hensiktsmessig for målgruppen.

Forslag om å oppheve plikten til å gi gratis frukt og grønnsaker

Rådmannen har forhørt seg med skoleledelsen ved de kommunale ungdomsskolene, og elever og skolens ansatte er gjennomgående fornøyd med skolefruktordningen. Rådmannen ser skolefruktordningen i sammenheng med prinsipper for skolemat og får bekreftet fra skolene at frukt er et viktig miljøtiltak for elevene og som bidrag til et variert kosthold og for økt konsentrasjon. I og med at tilskuddet til kommunen bortfaller og at departementet ikke gir en tydelig beskrivelse for hva de vil prioritere å bruke midlene til, foreslår Rådmannen at Asker kommune ikke støtter dette forslaget.

Lars Bjerke (sign.)
Rådmann

Vedlegg

Vedlegg 1 Høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet 18. des. 2013

Vedlegg 2 Høringsnotat fra Kunnskapsdepartementet

Vedlegg 3 Forslag til høringsuttalelse fra Asker kommune av 17. jan 2014

... Sett inn saksutredningen over denne linja – denne linjen skal ikke fjernes↑

Rådmannens forslag til uttalelse.

Asker
kommune

AD SAK 2/14
Nytt vedlegg 3

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Deres ref.:

Vår ref.:
HTRONDSE
S14/10

Arkivnr.:
A20 &13
L3700/14

Dato:
17.01.2014

Ved henvendelse vennligst oppgi referanse S14/10

**Forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven -
Høringsuttalelse fra Asker kommune vedrørende leksehjelp, frukt
og grønnsaker i skolen og opplæring for ungdom over
opplæringspliktig alder som er under 18 år**

Komité for oppvekst i Asker kommune vurderte saken 28.1.2014.
Asker kommune har følgende merknader til de tre forslagene til endring:

Høringens punkt 2. Leksehjelp

Asker kommune støtter prinsippet om et mer fleksibelt leksehjelptilbud.
Vi ber imidlertid departementet presisere om leksehjelptilbudet er rettet mot hele
trinn eller om skoleeier kan målrette leksehjelpen til noen elevgrupper på trinnet
eller på tvers av trinn.

Høringens punkt 3. Rett til grunnskoleopplæring og videregående opplæring for
ungdom over opplæringspliktig alder som er under 18 år, og som søker
oppholdstillatelse

Asker kommune støtter forslaget om rett til grunnskoleopplæring for denne
målgruppen. Forslaget bekrefter praksis og er hensiktsmessig i forhold til
målgruppen.

Høringen punkt 4. Forslag om å oppheve plikten til å gi gratis frukt og grønnsaker

Asker kommune støtter ikke forslaget om bortfall av gratis frukt og grønnsaker.
De kommunale skolene i Asker er godt fornøyd med skolefruktordningen som et
viktig bidrag for elevmiljøet og for elevenes konsentrasjonsevne (næring).

Med vennlig hilsen

Jo Fiske
Direktør for oppvekst og utdanning

Forvaltning og utvikling
Postboks 353
1372 Asker

E-post
post@asker.kommune.no
Nettside
www.asker.kommune.no

Telefon
66 90 90 00

Org.nr.
944 382 038 mva.
Bankgiro
5136 05 01209

ASKER KOMMUNE

L.nr.: 6656/14
S.nr.: 14/10
Arkivnr.: /A20/&13
Dato: 30.01.2014
Saksbeh.: Heidi Trondsen

Utvalg	Komité for oppvekst		
Møtedato	28.01.2014	Utvalgssak	2/14

Saksprotokoll: Forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven - høringsuttalelse fra Asker kommune

Behandling:

Saksbehandler Heidi Trondsen tok sete og informerte om saken

Kristoffer Aardal Hanssen (H) fremmet følgende forslag til endring av vedtaket:

1. Komité for oppvekst støtter Rådmannens vurdering av lovforslag vedrørende mer fleksibel leksehjelpsordning og rett til grunnskoleopplæring for ungdom mellom 16 og 18 år som søker om oppholdstillatelse.

2. Komité for oppvekst ber rådmannen på vegne av komité for oppvekst skrive ny høringsuttalelse hvor følgende tekst erstatter avsnittet som i dag begynner med "Asker kommune støtter ikke

"Asker kommune støtter Kunnskapsdepartementets forslag om å oppheve plikten kommuner og private skoler med rett til statstilskudd i dag har til å gi elevene gratis frukt og grønnsaker. Vi presiserer likevel viktigheten av at de frigjorte midlene brukes til å styrke kompetansen i skolen.å"

3. Komité for oppvekst ber Rådmannen sende høringssvar i tråd med vedtakspunkt 1 og 2

Votering:

Rådmannens innstilling og endringsforslaget fremmet av Kristoffer Aardal Hanssen (H), ble satt opp mot hverandre.

Endringsforslaget ble vedtatt mot 3 stemmer; Joel Ene (SV), Vera Selnes (AP), Kristine Horni (AP)

Vedtak:

1.	Komité for oppvekst støtter Rådmannens vurdering av lovforslag vedrørende mer fleksibel leksehjelpsordning og rett til grunnskoleopplæring for ungdom mellom 16 og 18 år som søker om oppholdstillatelse.
2.	Komité for oppvekst ber rådmannen på vegne av komité for oppvekst skrive ny høringsuttalelse hvor følgende tekst erstatter avsnittet som i dag begynner med "Asker kommune støtter ikke <i>"Asker kommune støtter Kunnskapsdepartementets forslag om å oppheve plikten kommuner og private skoler med rett til statsilskudd i dag har til å gi elevene gratis frukt og grønnsaker. Vi presiserer likevel viktigheten av at de frigjorte midlene brukes til å styrke kompetansen i skolen.»</i>
3.	Komité for oppvekst ber Rådmannen sende hørings svar i tråd med vedtakspunkt 1 og 2